

Humor! Perényi!

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. július 3.

Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K., 1/4 évre 210,000 K., 1/2 évre 105,000 K., 1 hónap 35,000 K. Külföldre a hátszorosra.

Debreczen.
XXIII. évf. 146. szám.

Nagyatádi redivivus

Még csak egyszer zöldült a fű Nagyatádi Szabó István sírján, de az élő hívek és a halott vezér között máris egy ezredév tátong. Keservebb tragédia alig fordult elő a magyar politika ugarián, mint Nagyatádié, aki egy életen keresztül küzdött és verejtékezett a magyar zselléért, hogy halála után elárulják azok, akiket az ő programja segített a nemzetgyűlés képviselői székébe.

Brutus ledöfte Cézárt, atyai barátját, mert a nép és a szabadság érdeke úgy kívánta. Az egységespárt kiszáradt a parlament esőtörtőki ülésén ki tudja hányadszor, ledöfték Nagyatádi tiszta emléket és ledöfték a nép szabadságát, mert a legegységesebb, legszemélyesebb érdekeik úgy kívánták. Nyitabb és merészebb pálfordulást nem is lehet elképzelni a parasztság érdekeinek védelméért a reakció csatlósságáig, mint amit Szijj Bálint és társai művelnek a vezér halála óta. Biztos, nyugodt pozíciókat, komoly eredményeket, a jövőben sok-sok reménységét adogatók el szemünk láttára egy tál lencséért azok a képviselők, akiket választóik pontosan az ellenkezőjért küldtek a törvényhozásba, mint amit csinálnak. Tragikomikus ez a címikus szolgaiaskodás és méltó felháborodást kelt az ország minden becsületes polgára szemében, hogy a hajdani földművelő zsellérek kései unokái arra az erkölcsi deresre fektetik most a mandátumfélék kicsinyes indulatától hajtva a saját fajtájukat, amelytől 1848-ban az öntudatra ébredt magyar nemesség sáit jószántából szabadította meg őket.

Ha nem tudnánk minden kétséget kizáró módon: ha a magyar parasztság félelmetesen morajló tömegei nem adnák ezer és ezer jellel tudunkra, hogy ami ma az ő képviselőikben a fórumon folyik, nem egyéb konfektó egvényi akciónál, úgy valóban méltán el lehetne keseredni. De látjuk és ismerjük a józan, biztos ítéletű, keménygerincű földművelő magyart és hiszünk benne, hogy a büszke dac lendületével távolítja el magától a legelső adandó alkalommal azokat, akik széles vállán tornázták fel magukat a közélet porondjára esúpán azért, hogy a pozíció magasából cserbenhagyják.

Nem lehet most a vezérnek nyugodalma a sír mélyén, míg a régi zászlóit megragadják majd új kezek, hogy sudáregyenesen állion ismét a magyar élet szikrázó napsütésében.

A kormánykiszáradt palotaforradalmi személyi ambíciókért

Az egységes és kormánytámogató pártok mérsékelt köreiből mély elkeseredést keltett Szijj Bálinték puccsszavazása — Nagy Vince az emigránszakaszról

Budapesti tudósítónk jelenti: Az egységespárt elégedetlenkedő csizmás kiszáradt csoportja nevében Szijj Bálint tegnap éjjel tárgyalásokat folytatott Mayer János földművelésügyi miniszterrel, akinek előterjesztette az elégedetleneknek azt a kívánságát, hogy a földművelésügyi tárca betöltésénél változassák egymást a csizmás kiszáradt, akiket előre megáldott sorrendben nevezzenek ki földművelésügyi miniszterre. Mayer miniszter kijelentette, hogy ez a követelés megoldhatatlan probléma elé állítaná a kormányt s épen ezért elfogadhatatlan. Szijj Bálint erre a kiszáradtminisztérium visszaállítását követelte, természetesen azzal a kikötéssel, hogy a kiszáradt miniszter mindig a csizmások közül kerüljön ki. A földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a kiszáradt minisztérium visszaállítását a népszövetségi főbiztos nem engedélyezné, egyébként pedig a kormány sem járulna ehhez hozzá s így ezt a követelést is elfogadhatatlannak jelentette ki.

A békétlenkedő csizmások száma tegnap még öt volt: Szijj Bálint, Borgulya Pál, Lovász János, Csontos Imre és Forgács Miklós, mára azonban már kettőt leszereltek, úgy hogy jelenleg csak Szijj Bálint és Lovász az elégedetlenek. Ezek ma éjjel is tárgyaltak egymás között, az egységespártban azonban nem tulajdonítanak jelentőséget a békétlenkedők mozgalmának s rámutatnak arra, hogy

a csizmások időről időre megteszik a maguk palotaforradalmi előkészületeit, de egy-két személyi ambíció kielégítésével még minden esetben lecsendesítik őket

és ez következik be most is. Az az igazság, amelyet az üléssteremben keltett Szijj Bálint indítványának elfogadása, a mely szerint a nem szavazó választók is kötelesek megjelenni a választáson, a folyosóra is kiterjedt. Dabasi-Halász Mór, akinek ellenindítványát elvetették, kijelentette, hogy megírta az egységespárt ügyvezető elnökének kélő levelet, mert a Szijj-indítvány elfogadása által teremtett helyzetet erkölcstelennek tartja. Ezért kél, de Bethlen gróf politikáját továbbra is támogatja. Az egységespártban úgy hiszik, hogy Dabasi-Halászt lebeszélhetik szándékáról.

A puccsindítványt nagy megütközéssel fogadta a keresztény gazdasági párt is és Reischl Richárd és Bartos Andor kijelentették, hogy ilyen körülmények között nem tudják támogatni a kormányt, mert állandóan ki vannak téve különféle kiszáradt puccsoknak. Rögtön tárgyalni is kezdtek Vass József miniszterrel, majd Reischl Richárd kijelentette, hogy holnap

Hatalmas vihart korbácsolt fel a kormánykiszáradt puccsszavazása

Szijj Bálinték megszavazták, hogy a nyílt szavazási rendszer mellett is köteles a szavazó az urna előtt megjelenni — „A falusi képviselők lelke rajta” — mondotta a belügyminiszter

Budapest, június 2. A nemzetgyűlés mai ülését tízenegy órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Napirend szerint következnek a választóügyi törvényjavaslat folytatásos tárgyalása.

Farkas István: Ha az emigrációt likvidálják, megszűnik a külföldön való politizálás. Itthon csak felelősség mellett lehet politizálni, mert itthon mindenki megfogható. Garamról, Buchingerről, Weltnerrel és ezekhez hasonló emberekről van szó, akik a magyar munkásmozgalomban nagy munkát végeztek. Ezeket kizárni a választóhatóságból lehetetlen és igazságtalan, mert ez növelné az ellentéteket.

Rakovszky Iván belügyminiszter válasza után folytatják a választóügyi vitát.

A 74. szakasznál Szijj Bálint indítványozza a következőt:

„Kötelező a nyilvános szavazásnál minden választóra nézve a bizottság előtt való megjelenés, még akkor is, ha nem kíván szavazni.”

Nagy zaj és ellentmondások a baloldalon.

Szilágyi Lajos: Lehetetlen! Hiszen házhatározattal állunk szemben! Mindennek ki van téve az ember.

Szijj Bálint: Ez nem a miniszter ur intenciója, ez az én intencióm. (Általános nagy zaj.)

Általános nagy a zaj a Ház minden oldalán, a szociáldemokraták folytonosan közbeszólnak.

Szijj Bálint: Nem adhatnak nekünk utasítást.

Létai Ernő: Nem adunk utasítást, csak megbotránkozunk.

a keresztény gazdasági párt értekezletet tart s ezen elvi deklarációt tesznek, hogy a jövőben nem tűrik az ilyen puccsok megismétlődését.

Nagy Vince ma nyilatkozott az emigráns szakasszal kapcsolatban és kijelentette, hogy az emigránsok visszatérése nemcsak helyes volna, de érdek is, hogy mielőbb visszatérjenek azok az emigránsok, akik a kommun alatt nem töltötték be exponált szerepet. Nem lehet a minisztertanácsra, 10-12 elfogult politikusra bízni a döntést, hogy ki jöhet vissza ezek közül, mert Lovász, Garami és a többiek visszatérése nemcsak a magyar politikai életnek, de az országnak is javára válnék.

Dabasi Halász Mór: Ilvesmire seholy sincs példa.

Peidl Gyula: Ilyen reakciós kiszáradtakra sincs példa seholy. (Általános zaj.)

Hegymegi Kiss Pál sánialia, hogy épen egy kiszáradt tette ezt a javaslatot, amely

egyenesen a magyar nép becsületére ellen irányul.

(Nagy zaj és ellentmondások a jobboldalon.) Teljes mértékben tiltakozik a javaslat ellen és azt nem fogadja el. Osztózik Dabasi Halász Mór véleményében, amely rámutatott az elnöki kötelességekre, hogy egyszer már elutasított indítványt újra nem lehet tárgyalni. A multban is előfordult már hasonló kísérlet, de mivel a tartalma ugyanaz volt az indítványnak, az elnök nem is engedte tárgyalni. A gyengék oktatásába nem lehet bele. A nemzetgyűlés eldöntötte már, hogy a nyílt szavazásnál semmiféle korlátozásokat nem tesz és nem kötelezik a választókat megjelenésre. Tisztázni kell, hogy a kormány álláspontja is az-e, ami Szijj Bálinté. Nagyon jól tudja, hogy a miniszter a vita végén szándékozik felszólalni, mégis kíváncsi volna már most, fed-e a kormány álláspontját ez a házzabálvokba ütköző indítvány?

Farkas Tibor: Nincs abban a helyzetben, hogy elfogadja Szijj Bálint indítványát, de az a véleményem, hogy tiszteletben kell tartani minden indítványt.

Pikler Emil: Ezt a hülyeséget nem lehet! (Nagy zaj.)

Mesko Zoltán: Ha a kiszagdat arra kötelezik, hogy megjelenjen a választáson, az egyik pártra okvetlenül leszavaz, ha eredetileg nem is akart szavazni. Ezt gondolja Szijj Bálint is, de nem volt bátorsága öszintén megmondani azt, amit gondolt.

Tabon hatezer választó azért nem szavazott, mert nem akart a kormányra szavazni.

(Nagy zaj és ellentmondások a jobboldalon.) A szolgabírák és főjegyzők gondoskodnak arról, hogy megjelenjenek a választók.

Szilágyi Lajos: Szijj Bálint indítványa házszabályellenes. Szijj Bálint indítványa

a legnagyobb terror, valószínűs merénylet a nemzetgyűléssel, saját programjával és a régi kiszagdapárttal szemben.

és veszélyezteti a tárgyalás komolyságát.

Györki Imre: A belügyminiszter némaságából következett arra, hogy

itt ismét puccsról van szó.

Szijj Bálint megint egyéni akciót csinál, akárcsak a múltkor Hedry Lőrinc, Hedry javaslatánál is kijelentették, hogy nem értenek egyet vele, de mégis boldogok voltak odaát az egységspárton, hogy az ellenzékbe belefójtathatták a szót.

— A kiszagdnak — ugymond már elárulták sarkatos programjukat, a titkos szavazást és erre még rá akarnak lícitálni azzal, hogy a nyílt választásnál kötelezővé akarják tenni a szavazók megjelenését a szavazás előtti bizottság előtt. Nyilvánvaló, hogy ez a kötelező szavazást célozza.

— **Szabó Imre:** Elő akarják vezetni a választókat!

Farkas István a következő szónok, Szijj Bálint indítványát fából vaskarikának tartja. A 14. szakaszánál. — mondja — már kimondták, hogy nyílt választásnál nem kötelező a szavazás, most ugylátszik ezt akarják korrigálni és mégis kötelezővé akarják tenni a szavazást. Ezután a kiszagdnak felé fordulva, éles hangon a következőket mondja:

— **Őnök nem beszélhetnek a dolgozó magyar nép nevében. Önök ki akarják szolgáltatni a dolgozó népet a terrornak.**

Rupert Rezső ezt a kérdést már elintéztnek tartja a 14. szakaszánál, amelyben kimondták, hogy nyílt szavazásnál nem kötelező a szavazás. Szijj Bálint indítványának elvetését javasolja.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Ép úgy, mint a 14. szakaszánál, most is a nemzetgyűlés döntésére bizza a dolgot. Azon a véleményen van hogy a nem szavazók büntetése elégtelenséget keltene a falun és ezért járult hozzá már a 14. szakaszánál, hogy a nyílt szavazásnál ne legyen kötelező a szavazás. De

ha a faluból kikerült képviselők nem osztják ezt az aggályát, az ő lelkiük rajta.

Minthogy nem elvi kérdéstről van szó, a nemzetgyűlésre bizza a kérdés eldöntését.

Az elnök ezután elrendeli a szavazást.

Nagy izgalomban kezdődik meg az indítvány fölött a szavazás. Az elnök elsőnek Szijj Bálint indítványát teszi fel szavazásra. Szijj Bálint a 74. szakaszhoz új bekezdést indítványoz, mely szerint nyílt szavazás esetén, a választó, ha nem is szavaz, köteles megjelenni a választási bizottság előtt. (Nagy zaj a baloldalon.)

Szijj Bálint indítványa mellett feláll maídnem az egész jobboldal.

A szavazatok összeszámlálásánál kitiint, hogy Szijj Bálint indítványa mellett 41 képviselő szavazott, ellene pedig 38 képviselő.

A demokratikus ellenzékkel együtt szavazott a Wolff-párt, a faivédő csoport és az egységes pártból néhány képviselő. A belügyminiszter most sem szavazott.

Az ellenzék óriási zajjal fogadta a szavazás eredményét, amely szerint 3 szótöbbséggel elfogadták Szijj Bálint indítványát. — *Pfuj! Pfuj!* — kiáltották az ellenzéki oldalon. A zaj egyre erősödik.

A szavazás megtörténte után viharos zaj tört ki a baloldalon és a középben. A képviselők izgatottan ugráltak fel helyükről és a közbeszólások egész özönét zúdították a jobboldal felé, különösen a szélső jobboldalon ülő kiszagdacsoport felé.

Felkiáltások a baloldalon és a szélsőbaloldalon: Pfuj! Pfuj! Pfuj!

Az elnök folyton cseppet, azonban a nyugalom nem akar helyreállni. A nagy zajban a következő felkiáltások hangzanak el a baloldalon:

— **Arulók! Arulók!**

Farkas István: A falu gyilkosai!

Pakots József: Majd kizavarták magukat a faluból!

Reischl Richárd: Ellenzékbe megyünk!

Propper Sándor: A kiszagdnak elárulták a falut!

Farkas István: Elárulták a népet!

Pakots József: Szégyelődj magukat!

Propper Sándor: A nagyvajak még a deresen feküdt. — (Folyton tartó nagy zaj, felkiáltások a baloldalon és a szélsőbaloldalon: Pfuj! Arulók!)

Rupert Rezső: A nép ellenségei!

Reischl Richárd: Ilyet még nem hallottunk!

Felkiáltások a baloldalon: A jobbagység helyreállítása!

Mesko Zoltán: Örültek! Nem tudják, hogy mit csinálnak.

Szilágyi Lajos: Hirmondó se jön be belőlük.

Az elnök tehetetlenül rázza a csengőt és miután nem tudja a rendet helyreállítani, **felüggeszti az ülést és elhagyja az elnöki emelvényt.**

Az ülés felüggesztése után is még sokáig tartott az izgalom a teremben, mindaddig, amíg a képviselők ki nem tódultak a folyosóra, ahol tovább tárgyal-

ták izgatottan az előbbi eseményeket.

Érdekes, hogy

a Wolff-párt, amely az ülésterem közepén ül, szintén elkeseredetten vette tudomásul a szavazás eredményét.

A 100-ik szakaszánál Rupert Rezső, Nagy Vince, Peyer Károly, Lendvai István és Battitz Gyula azt indítványozzák, hogy töröljék a szakasz azon rendelkezését, amely mások cselekedéséért a jelöltet teszi felelőssé.

Rakovszky Iván belügyminiszter az eredeti szöveg elfogadását kéri.

A nemzetgyűlés ilven értelembe határoz.

A 101. szakaszánál Rupert Rezső új bekezdést ajánlott, mely szerint

ha a jelölt, vagy az ellenjelölt érdekében követnek el szabálytalanságokat, vagy visszaélést, akkor a megválasztott képviselő mandátumát érvénytelenítessék.

Aszfaltburkolat a Piac-utcán és a Kálvin-téren

Sétány a Piac-utca közepén — A város jövő évi aszfaltburkolási tervei

Debrecen idői aszfaltozási munkáit a Magyar Aszfalt Rt. végzi, amely úgy látszik, hogy teljesen magának foglalja le a városi aszfaltozási munkákat. Most ugyanis előterjesztést tett a részvénytársaság a városnak, hogy hálaladó elvállalni az egész város területén az aszfaltjavítást négyzetméterenként 10 aranykoronáért és öt évi jótállás mellett. De ezenkívül még egy másik ajánlatot is tesz a Magyar aszfalt, amely ajánlat nagyszabású városrendezés tervét hozta nyilvánosságra. A részvénytársaság beadványa ugyanis elmondja, hogy a Magyar Aszfaltnak tudomása van a jövő évre tervbe vett nagyszabású aszfaltozási programról, amely szerint a város az egész Piac-utcai köcsület aszfalttal önteti le és szintén aszfaltoztatja a Kálvin-teret és a Déri-múzeum környékét is.

A Magyar Aszfalt erre is ajánlatot tesz, azt ajánlja, hogy a város már most kösse meg a szerződést s ezáltal anyagilag is biztosítaná magát. Az előre megkötött szerződés következtében legfeljebb csak az addig melkedő munkabérek tekintetében állna elő valamelyes differencia a mostanihoz képest, de az sem terhelné a várost, amennyiben a Magyar Aszfalt Rt. ajánlata szerint minden ebből folyó különbözet fedezetét magára vállalja.

A demokrata párt országos mozgalmat indít a forgalmi adó tervezet ellen

Sulyos panaszok a pénzügyi hatóságok ellen a kisiparosok és kiskereskedők könyvvezetése kényszerítése miatt

Az iparos- és kereskedelmi köröket egyaránt rendkívüli mértékben izgatja az a rendelkezés, amelyet a pénzügyminisztérium a forgalmiadó újabb szabályozása dolgában kiadott. Ez a rendelet sérelmes a segéd nélkül dolgozó iparosokra és kereskedőkre, mert **könyvvezetésre kényszeríti őket továbbá, mert a pénzügyigazgatóságok intézkedését a jövőben csak birtokon kívül lehet megföllebezni, mindezekben felelő pedig még**

a legtöbb iparosnál és kereskedőnél kísért az annyira lejárt blokkrendszer.

A belügyminiszter és a nemzetgyűlés többsége hozzájárul az indítványhoz.

A 104. szakaszánál Farkas Tibor azt indítványozza, hogy a választások felett a bíraskodást ne a közigazgatási bíróság, hanem a kuria gyakorolja.

A nemzetgyűlés többsége nem fogadja el az indítványt.

Az elnök ezután a vitát félbeszakítva javasolja, hogy a legközelebbi ülés napirendjére a választójogi javaslatot folytatóság tárgyalását és a beruházásokról szóló törvényjavaslatot tűzzék ki.

Rupert Rezső ezzel szemben az állami beruházásokról, a tisztviselői fizetés emeléséről és az adóügyi intézkedésekről szóló törvényjavaslat napirendre tűzését javasolja. A választójogi javaslatot nem tartja sürgősnek, mert új választásokra előreláthatólag csak 1927-ben kerül sor.

A Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Ülés vége 6 órakor.

A Magyar Aszfalt Rt. abba is beleegyeznek, hogy ha esetleg a város a költségeket nem egy összegben fizetné, ebben az esetben két részletben is fizetheti s a második részlet csak 1927 június hó 30-án lenne esedékes, tehát egy évvel később a munkálatok megkezdése után. Egyébként a feltételek a Magyar Aszfalt mostani munkálatainak feltételeivel azonosak.

A város csakugyan foglalkozik azzal a gondolattal, mint a mai városi tanácsülésen kiderült, hogy a Piac-utca és a Déri-múzeum környékét, beleértve a Kálvin-teret, aszfalttal önteti le. A terv keresztülvitelével kapcsolatban a tanács a Piac-utca mai beosztását is még akarja változtatni, és az utca közepén hosszú parkot akar létesíteni. A parkon viszont az utca egész hosszában sétány húzódna át.

A tervek azonban még nem érettek a megvalósulásra, de különben is a városi tanácsban az a felfogás kerekedett felül, hogy ilyen nagy közmunkáról csak versenytárgyalás útján szabad dönteni. A jövő évben, vagy esetleg két részre osztva, 1926-ban és 1927-ben okvetlenül meg akarja a város valósítani a főntebb vázolt terveket, de erről a tanács felfogása szerint ráérnek az októberi, vagy szeptemberi közgyűlésen határozni.

A demokrata képviselők elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a forgalmiadó-tervezet ellen. Ennek a mozgalomnak első fázisa volt az az **értekeztet**, amely Bud János pénzügyminiszter szobájában folyt le és amelyen a miniszter mellett **Váczsonyi Vilmos, Fábán Béla, Pakots József és Huska Vilmos** képviselők és **Czermann Antal** osztálytanácsos vettek részt.

A demokraták előadták, hogy a rendelet maídnem minden részletében sérelmes. Az adóbehajtás, adminisztrációs költségei óriási mértékben megfognak növekedni, mert a pénz-

ügyminisztérium új rendszere rengeteg új adóellenőr és adóellenőr alkalmazását teszi majd szükségessé. Egyes pénzügyigazgatóságok máris sok adóellenőrt szabadítottak rá az iparosokra és kereskedőkre és

könyvek vezetésére kényszerítik még a segéd nélküli dolgozó iparosokat és kereskedőket is.

A kiállítandó adóbevallásokon még azt is megkérdezik az iparostól és a kereskedőtől, hogy a családtagok mennyit és mire költenek, hány szobás lakásban laknak, mik a személyes szükségleteik, hogy azután a beérkezett válaszokból állapítsák meg a forgalmiadó alapot kitevő összeget.

Az értekezleten Czermann osztálytanácsos egész szokatlan hangon védelmezte a pénzügyi hatóságokat. A demokrata képviselők természetesen fentartották állításukat és kijelentették, hogy bizonyítani fognak.

Bud miniszter erre egy nyilatkozott, hogy ezt a panaszt különös vizsgálat tárgyává óhajtja tenni.

A demokrata képviselők arra kérték a minisztert, hogy

tegyen kötelező nyilatkozatot arról, hogy a segéd nélküli iparosok és kereskedők nem kötelesek könyvet vezetni. A miniszter erre hajlandónak mutatkozott.

Az értekezlet után a miniszter előszobájában izgalmas hangú szövegtől folyt le a demokrata képviselők és Czermann osztálytanácsos között és felszólították az osztálytanácsost, hogy a maga részéről is jelentse ki, hogy nem fogja követelni a könyvvezetést a kisiparosoktól és a kiskereskedőktől. Az osztálytanácsos annak ellenére, hogy hallotta miniszterének szavait, nem volt hajlandó ennek a nyilatkozatnak a megtételére.

A demokrata képviselők azaz távoztak a pénzügyminisztertől, hogy országos mozgalmat indítsanak a forgalmiadótervezet ellen.

A magyart követeli az erdélyi zsidóság anyanyelvűl

Marosvásárhely, július 2. Az erdélyi és bánági zsidó hitközségek ma itt megtartott országos ülésén, főleg az iskola-javaslatlal foglalkoztak. Elhatározták, hogy memorandummal fordulnak az uralkodóhoz kérve, hogy a létesítendő törvény mondja ki, hogy a zsidó felekezeti iskolákban mindig az iskolafenntartó szabhasza meg a tanítási nyelvet, vagy pedig engedje meg a törvény, hogy a zsidóság a magyar kisebbségi nyelvet mint anyanyelvét használhassa.

Kecskeméti Lipót dr. nagyváradi főrabbi hatóságos beszéddel indokolta meg e határozatot, kifejtve, hogy

a zsidóság csak emberi és elemi jogokat kíván, azt, hogy az anyanyelvét megtarthassa és használja.

A kongresszus, amelyen Erdély és Bánág összes zsidó hitközségei képviseltették magukat, foglalkozott még a rabbi és tanítóképzés ügyével is.

Az igazságügyminiszter szabályozta a magánjogi terménytartozásokat

Megállapították a malmok vámörleési váltásügyleteit

Budapest, július 2. Pesthy Pál igazságügyminiszter a nemzetgyűlés mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a terményben és termény pénzbeli egyenértékében meghatározott magánjogi tartozások kivételes rendezéséről. A javaslat célja, hogy azoknak a szabálytalanságoknak megszüntetésére, amelyek a termények árának nagymértvű ingadozása következtében igazságtalanságok volnának, az értékek között kívánatos egyensúlyt megóvja. Megengedi a javaslat, hogy a termény pénzbeli egyenértékének újabb megállapítását igényelhessek az érdekeltek, ami mellett az árhullámzás káros hatásai lehetőleg elkerülhetők. Az ellenszolgáltatás értékének újabb megállapításában kizárólag a szerződő felek akaratát kell mértékadóul venni, vagyis

azt kell kutatni, hogy a felek a szerződés megkötésekor milyen értéket kívántak egymásnak kölcsönösen biztosítani. Megengedi a javaslat azt is, hogy az érdekeiben komolyan sértett fél a szerződést felhonthassa. A javaslat nem kívánja érinteni a kishaszonbérletek bérének megállapítása tárgyában a napokban kiadott rendelkezéseket.

A pénzügyminiszter rendelkezett arról, amelyben megállapítja a malmok által vámörlés fejében ez év július havában termésetben megkeresett gabona árát. Az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos ár e szerint métermázsánként a következő:

Rozs (kétszeres) 413, árpa 325, tengeri 301, zab 445, köles 320, tatárka 340, ocsu 230 ezer korona.

Seszler Róbert veronállal megmérgezte és szívenlőtte magát

Betegsége és kártyavesztése kergették az öngyilkosságba

Általános feltűnést és részvétet keltett Debrecenben az a hír, hogy Seszler Róbert 35 éves államvasuti nyugdíjas tisztviselő, ismert debreceni fiatalember Budapest, a Vasúti és Hajózási Klub Csengeri-utcai székházának egyik szobájában tegnap este veronállal megmérgezte, majd szívenlőtte magát.

Ez a kétszeres öngyilkosság, három okra vezethető vissza, amelyek bár alapos gyauokok, mégsem biztos indítói ennek a tragikus cselekedetnek.

Seszler Róbertet két évvel ezelőtt, az első B-lista idején elküldték a Mávtól,

ahol magasabbrangu állást töltött be. Egy ideig állás után nézett, de miután nem sikerült, spekulálni kezdett. Egy ideig jól ment, de azután jött a krach és az eddig jómódu ember alig tudott valamit megmenteni.

Nagyon szűkös idők következtek ezután. Csak néha akad valami vállalkozás. Am így is megélt fiatal feleségével, de

pár hónappal ezelőtt reumafájdalmakról kezdett panaszkodni.

amely úgy elhatalmasodott rajta, hogy szükségessé vált egy hosszas vizkura. Feleségét elküldte megszállott területen élő rokonaihoz, ő pedig pár héttel ezelőtt felment Pestre.

Mint a Vasúti és Hajózási Club tagja, először a Csengeri-utcai székházban szállt meg és onnan járt ki naponként a Lukácsfürdőbe. Két-három nap múlva annyira rosszabbodott állapota, hogy beszállította magát az Irgalmasok kórházába. Itt volt egészen a mult hét végéig.

Vasárnap délben frissen, jókedvűen megjelent a Club gondnokánál és bejelentette, hogy újra visszatér a régi szobájába. Vasárnap este azonban hiába várták, nem foglalta el

szobáját. A szobaasszony azt hitte, hogy mégis kinnmaradt az irgalmasoknál. Reggelfélé azonban megérkezett Seszler. Dél felé egy tag azt a hírt hozta, hogy

Seszler az éjjel kártyázott és nagy összeget vesztett.

Seszler egész hétfő délután aludt. Estefelé felöltözött. A különben vigkedélvü ember kissé leverte volt. Alig felelt a kérdésekre. Tíz óra felé elment és megint csak reggel jött haza.

Teljesen összetörve, karikás szemmel, gyűrött ruhával dőlt a díványra és a takarító szobalánynak panaszkodni kezdett:

— Ej, nincs értelme semminek!... Hiába minden... nem segít már semmi raitam.

Tegnap azután uira reggel érkezett haza, de nem feküdt le. A lift aitanál leült egy pamlagra és órákon át mozduatlanul kőnvökölt a karján, majd később lefeküdt.

A szobaleány félőtkor elment és így az egész emeleten csak ő és egy asztalos maradt. Ez az asztalos, akinek műhelye a folyosó végén van, hat óra tájban

hosszu nyögéseket, majd tompa lihegéseket hallott.

Eleinte nem törődött vele, de később elvesztette türelmét és kutatni kezdte, hogy honnan jön a zaj. A 17-es szoba ajtaja előtt tisztán hallotta:

— Vízet!... vízet!...

Benvitott.

A díványon vérben ázva feküdt Seszler. A földön kis üvegecsé, kezében egy forogópisztolyt szorongatott.

A kihívott mentők csak hosszas tanácskozás után merték elszállítani a szerencsétlen embert.

— Ugyis hiába... — mondták.

Seszler Róbert állapota életveszélyes.

„Franck“

Ezt a szócskát mindig hozzá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi **Franck kávépótlékot** kívánja...

Miért?... Hogy mást ne kapjon! Ügyeljen bevásárlásainál!

gyári védjegyünkre, a „kávédarálóra.“

A nemzetgyűlés bírálbizottsága elhalasztotta a döntést Nagy Vince mandátuma ügyében

A nemzetgyűlés III. bírálbizottsága Puky Endre elnöklésével, Hedry Lőrinc előadásában ma tárgyalta Barna László dr. és társainak Nagy Vince mandátuma ellen beadott panaszát. A panaszlók részéről Lányi Márton dr., a védelem részéről pedig a képviselő meghatalmazásából Aigner Adolf dr., a választók részéről Vámbéry Rusztem szólalt föl. Ezek után a bírálbizottság elnöke hosszas tanácskozás után kihirdette a következő határozatot: **A bírálbizottság vizsgálatot rendel el három körülményre nézve:**

Először is való-e az hogy az illető küldöttségi elnökökkel a kérdéses pótrendeletet, amely az elnöki jelzésekről szól, nem közölték, másodsor ezt a mulasztást akár a központi választmány, akár az illető küldöttségi elnökök milyen céltalal követték el harmadszor ennek a mulasztásnak a választás eredményére volt-e döntő befolyása.

A vizsgálat lefolytatásával Hedry Lőrinc bizottsági előadó bízta meg a bírálbizottság.

Szombaton lesz a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

A tiszántúli mezőgazdasági Kamara június 4-én, szombaton tartja meg rendes közgyűlését a vármegyeháza dísztermében. Az érdeklődés igen nagy a közgyűlés iránt, amennyiben mább inségakció szervezéséről lesz szó. Erre a különböző országi csapatok következtében az ország keleti részének jókora területén teljesen tönkretett gazdasági termények miatt van szükség.

Az egész tél folyamán nem volt jóformán semmi hőésés s a meleg időjárás következtében idő előtt kibújt vetemények az eső teljes hiányában nem tudtak fejlődni. A szárazság, a fés nem kevésbé a sáskajárás egyes vidékeken 100 százalékos tette tönkre a termést. Különösen Biharvármegye nyugati részén, továbbá Hajdumegyében és a Jászságban rettenetes a pusztítás. Ennek a helyrehozására most már nincsen sem mód, sem pedig idő, úgy hogy ismét olyan válságos esztendő előtt állunk, mint a multban. Pénz nincs, a rossz termés miatt pedig megfizethetetlen lesz mindennek az ára, legalább is a mezőgazdasági termények terén. Ez azon-

ban nem kis hatással lesz az ipari és kereskedelmi piacra is. A mezőgazdasági kamara előrelátására vall, hogy már most szervezi az újabb inszpekciót.

A halálraítélt Szanyi József ügyében pótvizsgálatot rendeltek

A debreceni törvényszék Kohárytanácsa pár hónappal ezelőtt költői halálra ítélte Szanyi József biharnagybajomi szőlőbirtokos gazdát, akit azzal vádolt az ügyész, hogy feleségét meggyilkolta.

A bünygyben a tényállást teljesen nem lehetett tisztázni. Szanyi bűnösségét csak valószínű okok támogatták. Annak idején a vizsgálóbíró hosszú ideig vezetett ebben a homályos bünygyben nyomozást azonban minden körülmények dacára is csak kevés és sok tekintetben nem meggyőzőítő terhelő bizonyítékot sikerült Szanyi József ellen szereznii. A bíróság azonban a fővágyaláson egy egész sereg tanut hallgatott ki s a tanuk közül azoknak a vallomása alapján, akik terhelően vallottak Szanyi ellen, mondta ki a törvényszék a halálos ítéletet.

Szanyi erre elkeseredésében kijelentette, hogy nem felebbez az ítélet ellen, meghal a bűnért amilyet nem ő követett el. Védője azonban felebbezett s így a bünygy iratai felkerültek a királyi táblához.

A tábla azután több, még pótolható hézagot állapított meg a tényállásban s ezek pótlása végett újabb vizsgálatot rendelt el. Ezzel dr. Preinseberger Jenő vizsgálóbíró bízta meg a tábla. A vizsgálóbíró hétfőn, július 6-án fog kiutazni Biharnagybajomba, hogy a tényállás lehető tisztázása végett még néhány tanut kihallgasson.

Csak ennek a pótvizsgálatnak a befejeztével fogja az ítéletábla az ügyben a fővágyalást kifizetni és fog ítéletet hozni.

Nagyon kevés jószág legel a felszabadított erdőlegelőkön

Azt a súlyos helyzetet, amelybe a hosszú szárazság folytán a Hortobágy városi legelőin legeltető gazdák jószágállományára került, a földművelésügyi miniszter oldotta meg, aki a város kérésére felszabadította a legeltetési tilalom alól az erdei legelőket. A legelőket két hét esős napjai után azonban kiderült, hogy erre az intézkedésre kevés szükség volt. A gazdák ugyanis, akik a hosszú haitótól féltették legyengült állataikat csak igen kis számban vették igénybe az erdei legeltetés díjtalan kedvezményét s abban bíztak, hogy az esős idő amúgy is felvidítja majd a hortobágyi legelőket. Így aztán a Hortobágyon legelő 20,000 szarvasmarhából csak 1903 került erdei legelőkre. Valószínűleg ezek is csak rövid ideig lesznek ott, mert a hortobágyi legelők megjavulása után az erdei legeltetést ismét megtiltja a város.

A különböző erdei legelők közül a Fancsikára 13 gazda haitott ki 131 számos tehenet, 26 tavalyi borjút, 5 bikát, 18 ökröt.

A Nagveserén 25 gazda legeltet 439 tehenet, 120 borjút, 9 bikát, 67 ökröt.

Bánkon 14 gazdának 361 tehene 84 tavalyi borjúja, 7 bikája és 67 ökre van.

Pacson 3 gazda 89 tehenet, 25 borjút, 1 bikát és 12 ökröt legeltet.

Halápon 18 gazdának 15 tehene, 5 borjúja, 12 ökre van.

HIREK

Levitzsgáztam

KÉRDÉS: Mi a mondat?

FELELET: Ha valakiről vagy valamiről épen az ellenkezőjét mondjuk annak, amit gondolunk, az a mondat.

KÉRDÉS: Felszólító mondatokban hogyan nevezzük az alanyt?

FELELET: Adóalanynak.

KÉRDÉS: A hivatások melyik fajtája a leggyakoribb?

FELELET: A felelősség alól való kivonás.

KÉRDÉS: Melyik elem állítható elő legnehezebben?

FELELET: A feleltől elem.

KÉRDÉS: Ha a kereskedőt a hitelezői meglátogatják, többnyire mit szokott mondani?

FELELET: Csődöt.

KÉRDÉS: A postai díjszabás szerint mi az, amit az ember ingyen is feladhát?

FELELET: A remény.

KÉRDÉS: Mikor nem felel a humorista?

FELELET: Ha vicceket ír.

KÉRDÉS: Melyik a legismertebb sport?

FELELET: Az ugratás.

KÉRDÉS: Melyik az a tura, amelyben mindenki részt akar venni?

FELELET: A koniunktura.

KÉRDÉS: Melyik vallást nem mond be szívesen az ember?

FELELET: Adóbevallást.

KÉRDÉS: Mondjon egy igét mult időben.

FELELET: Autóztam.

KÉRDÉS: Tegye át jelen időbe.

FELELET: Gyalog járok.

— Dr. Ferenczy Gyula előadása a Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztályi gyűlésén. Nagyon fontosnak bémissziói tevékenységét fejt ki a reformátusok körében a hitvédelmi szakosztály. Minden hónap első péntekén megtartja gyűlését, hogy kiváló előadások által fejlessze a hitéletet. Ma délután 6 órakor a kollégium dísztermében lesz a gyűlés, melyre minden egyháztagot szívesen hív a vezetőség.

— Felhívás a debreceni levéltékhez. A kereskedő ifjuságnak alkalmas ad a testnevelési vezetőség arra, hogy az uszásban kiképeztesse magát Uszótanfolyam nyílik meg a napokban. Akik e tanfolyamon részt akarnak venni, vasárnap július 5-én d. u. 2 órakor jelenjenek meg rövid megbeszélésre a Kereskedő Társulat udvarán. Igyekezzenek mindenki kibeszélni a kedvező alkalmas. Az uszás ideje vagy a kora reggeli, vagy a késő esti órákban lesz megállapítva úgy, hogy az üzleti elfoglaltsággal ne ütközzenek. Testnevelési bizottság.

— A debreceni rendőrségődfogalmazók kitűnő eredménnyel vizsgáltak a rendőrtisztai tanfolyamon. A napokban fényes eredménnyel sikerült vizsga fejezte be Budapesten a próbaldőre beosztott államrendőrségi segédődfogalmazók részére nyitott tanfolyamot, amelyen a fiatal segédődfogalmazók az ország minden részéből kötelezőleg résztvettek s így a tan-

folyamnak több száz hallgatója volt. Debrecenből is minden segédődfogalmazó elvégezte a tanfolyamot s a debreceniek a jól sikerült vizsgákon a legszebb eredményt érték el. Dr. Tóth Jenő debreceni államrendőrségi segédődfogalmazó a vizsgát kitüntetéssel, az egész ország segédődfogalmazói közül a legfényesebb eredménnyel tette le. Teljesítménye olyan kiváló volt, hogy dr. Nádossy Gyula országos főkapitány a vizsga után dr. Tóth Jenőt külön magához kérte s a legnagyobb elismerés hangján dícsérte meg a fiatal rendőrtisztet, aki — bár a belügyminisztériumban is nyelhetett volna elhelyezkedést — visszatért a debreceni államrendőrséghez, ahol pályáját megkezdte.

— Andor Endre h. államtitkár Debrecenben. Andor Endre h. államtitkár a munkaközvetítő intézetek országos kormánybiztosa Debrecenbe érkezett, az itteni munkaközvetítő intézet felülvizsgálására. Tegnap este 7 órakor tartották meg a munkaközvetítő hivatal választmányi gyűlést előkötete alatt és a munkaközvetítő hivatal ügykörébe tartozó fontos dolgokat intézték el.

— Középkiskolát végeztek kereskedelmi szaktanfolyama. Kellő számu jelentkező, valamint az iskolafenntartó és a minisztérium hozzájárulása esetén a fii felső kereskedelmi iskola középkiskolát végeztek számára egyéves kereskedelmi iskola, középkiskolát végeztek számára egyéves kereskedelmi szaktanfolyamot rendez. A tanfolyamra f. hó július 6-án d. e. 11-12 óra között lehet jelentkezni a fii felső kereskedelmi iskola igazgatószágnál.

— Július 18-án lesz az utcai illemhelyek építési versenytárgyalása. Debrecen város tanácsa mai ülésén tárgyalta az utcai illemhelyek felállításának ügyét. A tanács teljes egészében elfogadta a műszaki osztálynak tegnapi számunkban közölt előterjesztését és elhatározta, hogy hat illemhelyre július 18-ra meghirdeti a versenytárgyalást. Az ajánlatokat a műszaki osztály bontja fel. Az épületek elhelyezéséről később dönt a városi tanács.

— Öngyilkos munkáslány. Ma reggel meghalt a helygyógyászati klinikán egy 18 éves munkáslány, Ozga Margit, aki még a mult hónap 18-án maróllinggal mérgezte meg magát. Az öngyilkossági kísérlet oka az volt, hogy két hét előtt egyszer a szokottnál később ment haza és az otthon kapott dorgálás következtében, másnap felmondta neki az alkalmazást. Ozga Margit annyira szívére vette a felmondást, hogy ott a helyszínen maróllingot ivott. Egész ma reggelig tartott halálúszást, megmenteni az életnek már nem sikerült.

— Megmérgezett gyermek. Az állami gyermekmenhely feljelentést tett Diamand Róza 23 éves háztartásbeli nő ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétségé címén. A feljelentés szerint ugyanis Diamand Róza, akit június hó 5-én László nevű csecsemőjével együtt helyeztek el a gyermekmenhelyen, gyermekét hypermanganál mérgezte. A csecsemő június 29-én ennek következtében meghalt. A kórházi rendőrkapitányság előállította a nőt, aki a rendőrségen azt adta elő, hogy egy társnőjének hypermanganos dobozát nézegette és abba ismételtelen belenyúlt s kezétől melle is hypermanganos lett és a csecsemő szoptatás közben szenvedett mérgezést.

— Fűszerkiskereskedők Egyesülete folyó hó 5-én, vasárnap d. u. fél 4 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében Ferenc József-ut 8. értekezletet tart. Tárgy: 1. A forgalmi adó átalányozás és a forgalmi adó reformja. Előadó dr. Diczsig Alajos kamarai titkár. 2. A szombat esti záróra meghosszabbítása, tekintettel a nyílt árusítási üzletekre. A tárgy fontosságára való tekintettel minden kereskedő saját érdekében jelenjen meg. Elnökség.

— Mezőkőn. parlagon, árkok mentén, erdők sűrűjében nagyszámban vadon termő igénytelen növényről, gazról sokan nem tudják, hogy a legfőbb jót: az egészséget szolgálják. E fűvek gyökereiben, száraikban, leveleiben, gyümölcseikben az élő szervezetre hasznos anyagot tartalmazván, a gyógyászatnak fontos tényezője.

Országunk gyógynövényekben rendkívül gazdag. Majdnem minden vidéken fellelők a beléndek, maszlag csalán, papsajt, nemetefűvet, fehér ürömöt, martiraput, utifűvet, uton-utifőn nyílik a hárs, pipaacs, buzavirág, ökörfarkkőrő, papsajt szerény virágja.

A gyógynövények begyűjtését asztronovok, gyermekek, öregek, rokkantok is végezhetik, kik ezáltal könnyű munka mellett szép keresethez juthatnak. A begyűjtésnek sok szabálva és tudnivalója van. Legfontosabb, hogy a gyűjtők tudomással bíriának arról, hogy milyen fűvek gyűjtése gazdaságos. E célból ajánlunk mindazoknak, kik ezen könnyű, szép és hasznos huzó munkával foglalkozni óhajtának, hogy forduljanak levélben a „Hydroflora” részvénytársasághoz. Budapest, IV., Váci-utca 20., hol minden érdeklődő gyűjtési utasításokat és felvilágosítást nyerhet és ahol jó minőségű gyógyfűvet a legjobban árban értékesíthet.

— Azzurozást gépen. zsebkendő és fehérneműbe 1800 K, ruhára 2000 K, Endizés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

— Uszói tanulat a Margit uszoda-ban, tandíj 60,000 korona.

— Minden kereskedőnek, vállalatnak, részvénytársaságnak stb. nélkülözhetetlen a most megjelent „Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló 1924. IV. t. c. alapján kiadott rendeletek”. Hiv. kiadás. Ára ezer korona. Kapható Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésében a főposta mellett.

— Pécéz kárpitos. Hatvan-u. 41. Raktáron mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— Margit-fürdő uszoda árai: Uszodajegy 10,000 K. Havi bérlet 180,000 K. Köztisztviselőknek 8000 K. Havi bérlet 150,000 K. Fűzetjegyek 20 drb. 160,000 K. DUE tanuló- és gyermekjegy 6000 K. Havi bérlet 120,000 K.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda hírei:

Salamon Béla és a Teréz-körtüi Szinpad vendéjátéka. Tomboló sikerben és zajos ünneplésben van része az országos híri Teréz-körtüi-Szinpad vidéki vendéjátékainak. Győr, Sopron, Szombathely, Kaposvár, Pécs, Baia, Miskolc, Eger, Szeged stb. után végre hozzánk is ellátogat az illusztris művész gárda, amely Salamon Bélával az élén e hó 4-én s 5-én, szombaton és vasárnapon vendégszerepel a Csokonai-színházban. Soha annyi harsogó nevetést, olyan lelkes ovációt nem hallottunk, mint amilyen felejt-hetetlen estékre van kilátásunk

Margit-fürdő uszoda árai:

Uszodajegy . . . . . 10,000 K Havi bérlet . . . . . 180,000 K
 Köztisztviselőknek . . . . . 8,000 K Havi bérlet . . . . . 150,000 K
 Fűzetjegyek (20 drb) 160,000 K. — D. U. E. Tanuló- és gyermekjegy 6000 K. — Havi bérlet 120,000 K.

Salamon Béla, a főváros dédelgetett kedvenc komikusa, négy legjobb szerepében ragyogtatja istenáldotta humorát esténként. A népszerű gárda legnagyobb erősségei: Berczelly Magda, Keglevich Marietta, Mester Ilona, Jármay Carola, a nagyszerű Szenes Ernő és a színház főrendezője, Herczeg Jenő. Itteni vendéjátékuk alatt előadják a Teréz körúti Szinpad legsikerültebb bohózatait, vígjátékokat, szonókat, tréfákat, politikai aktualitásokat. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Pénztári órák a Salamon-estekre d. e. 10—1-ig, d. u. 5—7-ig.

Csak mérsékelttel felemelt helyárak mellett játszik szombaton és vasárnap a páratlan humorú Salamon Béla és társulata a színházban.

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Lilián Haid főszereplésével „Szerettek”. Regény a szerelemről, 7 felvonásban. Kísérő: Fridolin autóspezialista, burleszk.

URANIA: Két slágor egy előadásban. „Az eldobott asszony”, amerikai regény 8 felvonásban és „Az örök háromszög” (Az orvos dilemmája), dráma, 7 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG

10.000 koronával olcsóbb az óbuza, 5000 koronával a rozs

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése Budapesten 100 kilogramonként 1000 koronában: 76 kg-os tiszavidéki óbuza 490—495, pestmegyei és dunántúli 487,5—492,5, 78-as tiszavidéki 500—505, pestmegyei és dunántúli 497,5—502,5, rozs 405—410, takarmánvárpa 290—300 zab (tavalyi) 480—495, tengeri 280—282,5, repce 570—580, korpa 255—260.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.000—347.000, Cseh korona 2104—2124, Dinár 1225—1247, Dollár, 5-ös bi.-től felfelé 70.560, Dollár, kisebb bankj 70.460—71.390, Francia frank 3226—3250, Zloty 13.425—13.575, Lei 329—331, Leva 502—510, Lira 2416—2438, Német bír. márka 16.765—16.965, Shilling 9995—10.075, Hollandi forint 28.140—28.410, Svájci frank 13.795—13.895, Dán korona 14.090—14.236, Svéd korona 18.790—12.640, Norvég korona 12.470—12.640, Belga frank 3166—3196.

A könyvpiacon szenzációja!
A legolcsóbb könyv!

HUGÓ VIKTOR
halhatatlan regénye

A nyomorultak

Művészi fordítás!

A klasszikus Regénytár békebeli kiállításában!

A négy vaskos kötet ára
mintegy 1700 oldalon 73,500.—

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt.
és **Aczél antiquarium**
könyvkereskedésében.

100 millióra ingyen és díjmentesen biztosítja minden magyarországi előfizetőjének ingóságait
tűzkár ellen a VILÁG

Fizessen elő

a VILÁG politikai napilapra. A VILÁG a legértelmesebb, legnívósabb és legjobban értesült napilap. Értesülési megbízhatók, külföldi hírszolgálatát minden világvárosban saját munkatársai látják el. Cikkeit a legjobb magyar publicisták írják.

Előfizetési árak: 1 óra 60.000 K, negyedévre 180.000 K.
Új előfizetőknek rögtön megindítjuk a lapot, az előfizetés csak július 1-től számítódik.

További 100 millióra ingyen és díjmentesen biztosítjuk **betörés ellen,** (vagy még 100 millióra tűzkár ellen) ha egy új előfizetőt szerez.
VILÁG kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrásy-ut 47.

A legszebb **fürdőcikk**ek legolcsóbban

Havas harisnyaáruházában

szerezhetők be **Bádogos-utca 1., (Tisza-palota.)**

Fürdőruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban.

Selyem harisnyák minden színben
39 ezer koronáért újra kaphatók.

Befőttes és ugorkás üvegek

nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó árban beszerezhetőek

BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében

Royal-szállodával szemben. — Telefon 468.

Kötéláru üzletemet

Petőfi-tér 4. szám alatt **megnyitottam.**

Kitűnő anyag. **Jutányos árak.**
Viszonteladóknek árengedmény!!

BOGDÁNY SÁNDOR, kötélgyártó.

Vízvezetékek

szereléseket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készítek

Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

Szénsavval telített

Eva vizet igyunk

üdit — frissit

Megrendelhető

Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a **Kansz temetkezési vállalat**tól megváltam és

saját temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett **temetéseket elvállalok.**

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.

Telep és felvevő iroda: **Debrecen, Bárczi-u. 3. Telefon 10—35.**

Ócska tankönyvekért

legtöbbet fizet

Aczél Antiquarium.

Utleveleket

leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat

Máv. II. Menetjegyiroda

Piac-u. 56. Telefon 12-03.

Bel- és külföldi fürdők képvisellete.

Vasuti jegyek kiadása
reggel 7-től este 9-ig

GYÓGYNÖVÉNYEKET,

székfü-, hársfa-, pipacs-, bodza- és ökörfarkkóró virágot, beléndek-, maszlaga-, fehér dröm- és kerek-mályvalevelet,

anyarozst és kőrisbogarat és minden egyéb gyógynövényt, továbbá mustár-, édes kőmény- és ánizsmagot

borkövet

legmagasabb napi áron vásárol a

„HYDROFLORA” R.-T.

Budapest, IV., Váci-utca 20.

Sürgőnycim: **ARUNDO, Budapest.**

Kérünk mintázott áruajánlatot!

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb paplanok.

Villanyerővel frissítve és tisztítva.

DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

POLOSKÁT

svábbogarat, tücsköt,

hangyát 24 órán belül

mindenképp kiirtja a szabadalmazott feregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN festéküzletében

PIAC-UTCA 10., Bikkával szomben.

Garantált minőségű **patkány- és egérlirtóból** állandóan nagy raktár.

Mindenféle

bádogos munkát

tervszerűen készít és javít

Kereszturi István

bádogosmester

Hunyadi-utca 10. szám.

Mindenféle **butorokat,** ajtókat, befele nyitló és ki-benyitló ablakokat, **gyermek sportkocsikat** stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. Megrendeléseken igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalom.

JANCsó KÁLMÁN

asztalosáru gyára

Debrecen, Simonyi-ut, Barózi-u. 3. sz.

Telefon: 10—35.

Minden kereskedőt,
vállalatot érdekel az új
mérlegvalódiságról

a kereskedői mérleg valódiságának helyreállítása tárgyában kiadott 4200/1925. P. M. rendelet és a kereskedelmi törvény ezzel kapcsolatos rendelkezései.

Összeállította

Dr. Niedermann Zoltán.

Ára 12,000.— korona.

Kapható:

Hegedüs és Sándor r.-t.

és **Aczél Antiquariuma**

könyvkereskedéseiben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreceni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

KÖZÉPKORU intelligens inaros hozzájáruló keresztény nővel közös háztartásba. Teljes című leveleket „Kedélyes” jellegre Hajdúföld kiadóba. 125

VÉTEL

TEJET, nagyobb mennyiségben keresek megvételre. Cím Salamon. Mikos-utca 25. 24

EGY darab satut és egy furógépet megvételre keres a Debreceni Működgyár. Fűrdő-u. 2. 2482

JÓKARBAN levő szivó-nyomó kutszivattyút keres a Hortobágyi Törzsruhászat. Piac-utca 61. 130

Részletfizetésre!
szövetek, vásznak, paplanok, divatos mosókeimek, ágycerítők
Friedmannál, Vár-u. 2. (udvarban)

ELADÁS

MÁRVÁNYMOZAIK cementlapok, betonárak, sárgakövek, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 1852

JÓMINŐSÉGŰ tégla és cserép Tóth és Sebestyén építéskészítő cég gyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 9. sz. 1855

FAJBOROK leszállított áron liter és hordótételben. Arany János 30. 2949

RÖVID keresztúros zongora eladó. Cím a Tiszántúlinál. 39

ELADÓ Onossai-u. 11. számú házhoz beköltözhető lakással. Értekezhetni Bethlen-u. 28. Ugyanott nagy istálló kiadó. 49

EGY darab szivó-nyomó szivattyú eladó a Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-utca 2. 2482

FILCKALAPOK 110000 koronáért Jungreisz kalapszalagon. Arany János-utca 37. 9

FRISS tej állandó szállításra, naponta házhoz küldve megrendelhető. Zöldfa-utca 14/a. vagy Károly Ferenc József-ut 18. 90

FFHÉR és színes filckalapok olcsón szerezhetők be. Mária Anna. Csemete-u. 10. 87

OLCSÓ ebéd, leves, fűzelék pecsenyével, egy kenyér 13000 korona. Vár-utca 2. Érkezde. 94

EGY világos matt szekrény és egyebutordarabok eladók. Jókai-u. 44. 97

RANKAY GYULA NIVÓ kölcson-könyvtára, könyv- és újságolvasóterem Debrecen, Csapó-utca 11., az udvarban. Új művekben Debrecen leg gazdagabb könyvtára. Előfizetés havi harminc, biztosíték ötvenezer korona. Minden új és minden régi jó könyv.

WERTHEIMSZEKRENY, kisméretű eladó, Homok utca 124. Feketéné. 140

2 POLITUROZOTT ruhásszekrény és egy csónakos Singer varrógép eladó. Cím a kiadóban. 131

GRAMOFON 50 lemezzel, elsőrendű gyártmány. Jutányosan eladó. ifj. Zelinger. Kálvin-tér 4. 123

EGY gyermekágy madraccaal együtt eladó. Kossuth-u. 36. 120

FELTÜNŐ háló kredenc, löszörmadrac, tükrök, garderoab olcsón eladó. Széchenyi-u. 6. 114

ELADÓ 1 darab 8 lóerős Ganz villanymotor 18 c. méter 16-os vezetékek. Teleki-u. 32. 101

ELADÓ hintók és kőművi futókoscsik. Oláh. Rákóczi-u. 11. 139

KERESLET

NYOMDASZTANULÓNAK és könyvkötőtanulónak, két középiskolát végzett és 14-ik életévét betöltött fiú fizetéssel felvétetik Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. műintézetében. 137

DEBRECENBEN, a főutca legforgalmasabb helyén bevezetett üzletet, úri vagy nődivat cikkkel bővíteni szándékozom. Keresek e szakmában teljes jártassággal bíró egyént, megfélelő tőkével társnak. Teljes című leveleim a kiadóhivatalban a „Üzlet” jelleg alatt. 135

KIFUTÓLEÁNY 14 éves, felvétetik lapunk kiadóhivatalában. 136

GÉPLAKATOS tanulók fizetéssel felvétetik Ehrenreich Sámuel. Arany János-utca 37. 2051

KÖVETKEZŐ tanévre tanulókat teljes ellátásra elfogad Breiderné. Széchenyi-utca 49. 2178

KRESZTÉNY tanítónő két leánykát vállal jövő tanévre, Simonffy-utca 43. 2944

KÉT tanulót jövő tanévre teljes ellátásra elfogad izr. úri család. Cím Kálvin-tér 15. 63

GYEREKET szoptatásra vállalkoz. Kiss Károlyné. H.-Szoboszló. Attila-ut 78. sz. 98

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók!
KISS autómotor és gépműhely
Erzsébet-utca 20.
Eladó. 3 lóerős gőzcséplő készlet 65 mázsa buza. 720 m/m-es motoros cséplőkészlet 55 mázsa buza. Négyüléses modern autó 45 millió
Telefon 901.

KEMÉNY ing, gallér vasalónőt házhoz kérek. Komlóssy-ut 28. 129

JAVÍTÓVIZSGÁRA biztos eredményvel előkészít. Leveleket „könyvii módszer” jellegre Hajdúföldhöz kérek. 128

TANULÓ felvétetik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében Debrecen. Széchenyi-u. 110

ZONGORATANARTÓL órát veszek lakásomon. Péterfia 60. I. aító. 109

FIATAL ügyes beláronót azonnal felveszek. Piac-utca 19. II. em. 106

MEGBÍZHATÓ bejárónő kerestetik Péterfia 14. Berkovitsék. 121

NAPSZABÓNÁK ajánlkozom, vidékre is. Cím a kiadóban. 119

FIATAL asszony mosni, vasalni menne házhöz. Szentanna-u. 66. sz. 112

IRODAI munkában jártas kisasszony azonnalra felvétetik Adorján és Mandel. Piac-u. 83. 93

ÜGYNÖK, ki irodákban volt már alkalmazva, fixfizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 134

FŐPINCÉR vagy perccentes, kinek felesége főz, kerthelyiséges vendéglőben csekély óvadékkal felvétetik. Cím kiadóban. 133

KIADÓ két szoba, konyha, veranda, mellékhelyiségekből álló modern lakás azonnal. Cím a Debr. Füg. Újság kiadóhivatalában. 141

Menekült óras
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

Tisztítsa, festesse

ruháit

Wachánál, Debrecen, Simonffy-utca 55.

VEGYES

KÜLÖNBEJÁRATU kétágyas utcai butorozott szoba kiadó. Gólya-utca 11. 13

KÉTSZOBÁS lakás átadó vagy egy-szobással cserélendő. Bethlen-utca 27. 14

UTCAI erkélyes butorozott szoba iró-dának is alkalmas kiadó. Hunyadi-utca 24. 32

NYOMTATÓ-U. 16. alatt különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. 41

EGY szoba magános nőnek azonnal átadó. Cím a kiadóban. 132

KÉT diákok ellátására évvállal tisztviselő özvegy. özvegy Nagy Istvánné. Hatvan-u. 70. 126

KÉT gimnáziumi tanuló következő évre teljes ellátásra felvétetik. Péterfia 12. 127

KOSZTOS tanulólányokat 14 éves korig teljes ellátásra elfogadok. Cím a kiadóban. 111

ÖTVENMILLIÓT keresek első betáblázásra házra. Cím a kiadóban. 108

KIADÓ iónévű vendéglő. Cím a kiadóban. 107

HOMOKKERTBEN. Buidosó-utcán egy fekete női pénztárca elveszett. Felkértek a megtaláló, hogy a tárcát az iratokkal vigye el Szabó Kálmán-u. 2. szám alá. A pénzt meggarthatja. 105

EGY szoba, konyha, külön pad, fűskamara butorral átadó vagy butor nélkül. Timár Sándor, Rákóczi-u. 36. 104

JÓMENETELŰ fűszerüzlet, italmérséssel, kedvező fizetési feltételek mellett átadó. Cím kiadóban. 103

UTCAI szép butorozott szoba intelligens házaspárnak kiadó. Arany Bika bérház. I. emelet 6. Hirdetési vállalat mellett. 102

ÜGYVÉDI iródnak 2 szobát keresek Piac-utcán vagy közelében augusztusra. Kossuth-utca 26. keresztempület. 124

ELCSERÉLEM kétszoba, konyhás lakásomat ugyanolyannal főtér közepében, sertéstartás megengedve. Vendég-u. 58. 2. aító. 122

EGYSZOBÁS, konyhás lakásomat cserélném. Meszina-u. 10. 118

ÜZLETHELYISÉG főtérén, azonnal kiadó, berendezéssel vagy anélkül. Hunyadi 15. 117

KIADÓ azonnal beköltözhető kétszobás lakás, külön udvarral, lelépéssel. Homokkert. Buidosó-u. 34. 116

AZONNAL beköltözhető előszobás, egyszobás, konyhás lakás központban átadó. Cím a kiadóban. 115

EGY, két középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogadok a jövő tanévre. Kálvin-tér 4. földszint 3. aító. 113

KÖZÉP vagy felsőbb iskolai tanulókat felveszek külön lakással, teljes ellátással, központban, belvárosban, gimnázium mellett. Étekezni lakatos műhelyben. Szentanna 12. 100

Kifutó leányt

keres a

Hegedüs és Sándor rt. nyomda, Piac 49.

ORVOS özvegy izr. iskolai tanulót teljes ellátásra elfogad. Széchenyi-utca 27. 138

KIS fehér cicá Zápolya 8. alól elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. 96

DEÁK Ferenc-utca 22. két szoba, konyhás lakás átadó. 95

WELLS NAGY VILÁGTÖRTÉNETE NAGYARUL.

Több száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel. **A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.** Világsiker! Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon alakú, 640 oldalas egész vászonkötésű könyv ára 665.000 korona. **Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-és részletekben törleszthető.**

Előfizetéseket elfogad a **HEGEDÜS és SÁNDOR rt. könyvkereskedése Debrecen, Piac-u. 34. sz.**

Kérjen ismertetőt!
GENIUS KIADÁS!

Hol nyaral Ön az idén? ...
Lássa el magát egy jó utikalauzzal.

Legjobb nyári vasuti menetrend, külföldi diiszbások és csatlakozások.	
Fűrdő-vonatok stb.	20.000.-
Baedeker: Ober-Italien	180.000.-
.. Unter-Italien	170.000.-
.. Von den Alpen bis Neapel	170.000.-
Woerls: Venedig	30.000.-
.. Karlsbad	20.000.-
.. Rom u. Umgebung	80.000.-
.. Marienbad	40.000.-
.. Salzammergut	40.000.-
.. Von Nizza bis Spezia	40.000.-
.. Durch die Schweiz in 14 Tagen	80.000.-
.. Tirol	80.000.-
.. Dresden	50.000.-
Griebens: Die Schweiz (Kleine Ausgabe)	160.000.-
.. Rom	60.000.-
.. Oberitalien in Florenz	120.000.-
.. Rom u. Neapel	120.000.-
.. Venedig u. Umgebung	40.000.-
.. Abbazia u. die Oest Riviera	40.000.-
Meyers: Ostseebäder	120.000.-
Geuters fűhrer: Verona	20.000.-
Hölscher: Rheinfűhrer	60.000.-
Der Rhein in 15 Tagen	50.000.-
Rosevitz: Magas Tátra	45.000.-
Szontagh: Tátrakalauz	15.000.-
Kapitány: Karlsbad	12.000.-
Velence	7500.-
Róma	7500.-
Bécs	7500.-
Budapest	15.000.-

stb. stb. stb.
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében, a főposta mellett. Telefon 54.